

Svar på revisionsrapport "Vårdgarantin i specialistvården"

Region Västernorrlands revisorer har i brev den 17 juni 2019 bett om Hälso-och sjukvårdsnämndens kommentarer och synpunkter på revisionsrapport "Vårdgarantin i specialistvården". Granskningen avser att översiktligt bedöma om Hälso-och sjukvårdsnämnden bedriver en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende vårdgarantin.

Revisionens bedömning är att nämndens övergripande struktur för styrning, uppföljning och kontroll avseende vårdgarantin ligger i linje med regionplanen och fullmäktiges policy Samlad ledningsprocess. Men för att ledningsprocessen ska vara fullt ut ändamålsenlig behöver ett fortsatt utvecklingsarbete ske. När det gäller vårdgarantin menar de att nämnden inte agerat i tillräcklig utsträckning i sin styrning, uppföljning och kontroll för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser som gäller för verksamheten. Revisionen har intervjuat företrädare för tre länsverksamheter. I revisionsrapporten lämnas ett antal rekommendationer till nämnden.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har tagit del av revisorernas bedömning och Jämnar följande synpunkter.

Hälso-och sjukvårdsnämnden ser allvarligt på revisionens kritik och menar att befolkningens behov av vård och därtill tillgänglighet till vården är av yttersta vikt. Nämndens ståndpunkt är att fullfölja sina åtaganden utifrån såväl gällande lagstiftning som från de uppdrag nämnden erhållit via beslut av regionfullmäktige. För att tydliggöra nämndens syn i detta viktiga ämne besvaras varje rekommendation från rapporten.

Vidareutveckla nämndens styrning utifrån det övergripande uppdraget från fullmäktige om årligen ökande/förbättrade värden avseende uppfyllandet av vårdgarantin.

Nämnden arbetar med balanserad styrning utifrån fullmäktiges policy *Samlad ledningsprocess*. Nämnden har inför framtagande av styrkort för år 2019 samt 2020 utvecklat processen avseende dialog med förvaltning. Nämnden tar beslut om verksamhetens inriktning och följer upp medborgarnyttan med för nämnden relevanta mål. Förvaltningen omsätter nämndens balanserade styrkort till relevanta mål och aktiviteter, på verksamhetsnivå. Dialog förs för att få överensstämmelse.

Utifrån nämndens roll sker tillämpning av nämndens balanserade styrkort genom månatlig uppföljning och dialog med förvaltningschefer. Därutöver följer nämnden de utvecklingsarbeten som pågår och som förväntas ge förbättrad effektivitet. Övergripande utvecklingsarbete av styrkortsmodellen och nämndens balanserade styrkort fortgår med stöd från regionledningsförvaltningen.

Styrning och ledning av operativ verksamhet är ett tjänstemannauppdrag med syfte att uppnå nämndens inriktningsmål och därmed intentionen i regionplanen. Det förtar dock inte att nämnden kan efterfråga produktionsdata i informativt syfte, vilket den gör. Systematiskt arbetssätt för uppföljning av verksamhet ur nämndens perspektiv finns således.

Vidare är de principer regionstyrelsen utfärdar vägledande i nämndens arbete med internkontroll, en process som förbättras fortlöpande i syfte att säkerställa en god intern styrning och kontroll med utgångspunkten i en tillitsbaserad styrning som säkras på respektive nivå. Nämnden fattar årligen beslut om internkontroll för de delar som rör nämndens arbete och följer upp densamma i delårs-och årsrapporter. Fortsatt utvecklingsarbete på

regionövergripande nivå för att finslipa metod pågår. På förvaltnings- och verksamhetsnivå genomförs riskanalyser och handlingsplan med åtgärder.

Lämna en årlig prognos till fullmäktige om när under 10-årsperioden som fullmäktiges inriktningsbeslut om vårdgarantin kan uppfyllas.

Regionplan 2020 -2022 pekar ut ett antal strategiska områden för att nå inriktningsmålet "Jämlig fördelning av resurser utifrån behov" bland annat området om hög tillgänglighet och att följa effekter hos befolkningen av vårdens tillgänglighet.

Nationellt och även regionalt hos Region Västernorrland pågår ett omfattande arbete med att omstrukturera Hälso- och sjukvårdssystemet. En förändring som till stora delar innebär ett paradigmskifte för svensk hälso- och sjukvård, ur flera avseenden. Tillgänglighetsproblemen har sitt ursprung i att vården idag inte möter befolkningens behov på ett tillräckligt bra sätt, vilket nämnda utredningar tar fasta på. Tillgänglighetsproblematiken är ett symptom på det förhållandet. Genom att bättre svara upp mot befolkningens behov och med ett förändrat synsätt på hur modern vård ska bedrivas kommer effekterna av att rätt vård utifrån faktiska behov i befolkningen erbjuds, bland annat synas i minskade väntetider.

Regionplanen har tagit fasta på denna förflyttning och angett andra riktningsgivare i syfte att skapa den nödvändiga förändringen av systemet.

Nämnden anser att årlig prognos utifrån nämndens balanserade styrkort, som utgår från regionplanen, lämnas i samband med delårs- och årsrapporter, enligt beslutad modell.

Skapa förutsättningar för att mäta uppfyllelsen av vårdgarantin för alla medicinska områden, vårdgivarkategorier och behandlingar som omfattas av garantin inom specialistvården.

Nämnden avser att följa utvecklingen på övergripande nivå och med relevanta mått för nämnden. Nämnden vill göra revisorerna uppmärksam på att vårdgivare per definition är antingen offentlig vårdgivare eller privat vårdgivare enligt Socialstyrelsens termbank.

Nationellt utvecklingsarbete kopplat till kömiljarden (statlig satsning) har påbörjats. Inriktningen är att utveckla systemet för registrering och uppföljning av väntetider enligt liknande modell som primärvården i landet genomfört. Därmed synliggörs väntetidstatistik på andra funktioner än läkare, vilket är fallet idag. Nämnden avser att följa det arbetet och vidta de åtgärder som eventuellt blir aktuella på nämndsnivå.

Vidare pågår regionövergripande implementering av nytt verktyg för uppföljning av styrning och ledning på flera nivåer inom organisationen.

Vad avser produktion- och kapacitetsplanering pågår utvecklingsarbete under ledning av enheten för planering och uppföljning.

Komplettera nuvarande övergripande rapportering avseende vårdgarantin med en tydlig ordning för hantering av avvikelser avseende måluppfyllelse i organisationen. Klargör när avvikelser ska rapporteras till nämnden samt vilka krav som ställs på beredningen av sådana ärenden.

Förvaltningen med tillhörande länsverksamheter arbetar systematiskt med förbättringsarbete, vilket redovisas i rapporten. Bland annat får länsverksamheterna månatligen siffror på hur de ligger till avseende vårdgarantin och som förvaltningscheferna informerar nämnden om. Det ligger i sakens natur att förvaltningsledningen i händelse av avvikelse från fastställda målsättning aktivt arbetar med att åtgärda hinder och problem för att måluppfyllelse ska uppnås.

Det förtar dock inte att nämnden tydligare kan efterfråga förvaltningens åtgärder för att nå måluppfyllelse.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

Lena Asplund
Ordförande

Hans Wiklund
Regiondirektör